

Herkes Umreye gitsin

Hac, Umre ve Kùltür Bùlteni

Oruç Kalkandır

- Mekke ve Medine'de Ramazan'ı Yaşamak
- Osmanlı'da Ramazan

Temmuz-Ağustos-Eylül 2014
Sayı: 07

07-08

Oruç

19-20

İstanbul'da Ramazan

21-22

Ramazan'da Beslenme Önerileri

İKRAM
TURİZM

EKREM
TURİZM

Editör'den

Mahmut Toptaş

Ramazan

03-04
05-06

İlyas Aydoğan

Oruç

07-08
09-10

Abdullah Cihangir

Mekke'de Ramazan

11-12

Muhsin Alemdaroğlu

Medine'de Ramazan

13-14
15-16

M.Emin Gerger

Osmanlı'da Ramazan

17-18

Mesut Ekmekçioğlu

İstanbul'da Ramazan

19-20

Sağlık Bakanlığı

Beslenme Önerileri

21-22

Ahmet Çakır

Hudeybiye

23-24

Haydar Kadıkıran

Haberler

25-26

İKRAM
TURİZM

EKREM
TURİZM

Bizden Haberler

27-28

Zeynep Tipi

Bayram Ola...

29

İsteme Adresi

Fevzipaşa Cad. Emirbuhari Sokak
No:3/4 - 34091 Fatih / İSTANBUL
Tel: 0212 521 25 25
www.herkesumreyegitsin.com

İKRAM
TURİZM
www.ikramturizm.com.tr

EKREM
TURİZM
www.ekremturizm.com.tr

Onbir ayın sultanı, Ramazan'ı şerif bereketiyle geliyor. Sahur ve iftar sofralarımızın heyecanı herkese farklı duygular yaşatmaktadır. Her yaşın farklı bir Ramazan'ı olduğu gibi her mevsimin de farklı bir Ramazan'ı vardır. Rabbimizin bu lütfu bizleri muhakkak ki düşünmeye sevk eder.

Bu sayımızda, yer ve zaman farklılıkları ile "Ramazan'ı" ve "Oruç'u" istifadenize sunuyoruz. Kıymetli yazarlarımızdan Mahmut Toptaş hocamızın yazısı bizlere Ramazan'ın kadrini ve kıymetini daha iyi anlamamızı sağlıyor. Oruç ile ilgili aklınıza takılan soruların cevaplarını İlyas Aydoğan hocamızın "Oruç" yazısında bulabilirsiniz. Ayrıca Mekke-i Mükerrerme'de, Medine-i Münevver'e'de, İstanbul'da ve Osmanlı'da Ramazan'ı da kaleme alıyoruz.

Son yıllarda inşaat çalışmaları sebebiyle vizele uygulanan kotadan dolayı arz sıkıntısı olsa da, Ramazan umresinin faziletinden istifade etmek isteyenlerin talebi, daha fazla oluyor. Yıllar geçtikçe arz talep dengesi yükselerek devam ediyor. Aralık 2013' te başladığımız 2013-2014 umre organizasyonlarının son günlerine gelmiş bulunuyoruz. Yeni yıl umre programlarımızı ağustos ayında kısmen açıklayacağız, yeni yılın umre programlarının çıkış zamanı olarak Aralık 2014'ün ilk haftası olacağını tahmin etmekteyiz.

Umre programlarının düzenlenemediği bu dönem içerisinde diğer seyahatleriniz için karar verebileceğiniz Bosna - Kudüs turlarını ve alkolsüz konseptte hizmet veren alternatif tatil ve termal otelleri rezervasyon hizmeti sunduğumuz www.bizimotel.net sitesinden takip edebilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda farklı konu ve konuklarla beraber olmak temennisiyle Allah'a emanet olun. Selam ve hürmetlerimizle

İMTİYAZ SAHİBİ

Ekrem Turizm Seyahat
Acentası adına;
Ekrem ÖZKAYMAZ

YAYIN TÜRÜ

Bülten Türkiye'de Ücretsiz
olarak dağıtılmaktadır.

BÜLTEN SORUMLUSU

Şaban BİLGİÇ

DANIŞMA KURULU

Ekrem ÖZKAYMAZ
İbrahim ÇETİN
R.Metin BAŞAK
Ahmet ÇAKIR
M.Ammar ÇETİN
İ.Yasir GÜRBÜZ
Mustafa Sadık DURSUN

TASARIM

Mesut EKMEKÇİOĞLU

TASHİH

Zeynep TİPİ

BASKI CİLT

SARAÇOĞLU MATBAACILIK
Maltepe Mah. Davutpaşa
Emintaş San. Sitesi No:103
Topkapı / İSTANBUL
Tel: 0212 544 29 29
Faks: 0212 576 76 49

Ramazanzan

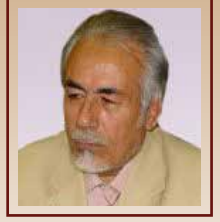

Sevgili peygamberimiz, "es-Savmü cünnetün Oruç kalkandır" buyurmuştur.

Bizi kötülöklere karşı koruyan bir kalkandır. Cehennem ateşine karşı bir kalkandır. Bizimle kavga etmek isteyen, söven, küfreden insana aynı kelimelerle karşılık vermememizi, "Ben oruçluyum" diyerek kötü kelimelerden uzak durmamızı ister. (Buhari, savm, bab 2, hadis 1795) Efendimiz, oruçlunun ağız kokusunun misk kokusundan Allah katında daha değerli olduğunu, oruç tutanların Cennetin Reyvan kapısından gireceğini, İman ederek Allah rızası için oruç tutanların geçmiş günahlarının afvedileceğini, ancak yalanı söylemeyi ve yanlış iş yapmayı bırakmayanların yemek ve içmeyi terk etmelerine Allahın ihtiyacı olmadığını, haber verir. Ramazan ayında cennet kapılarının

açılacağını, cehennem kapılarının kapatılacağını, şeytanların bağlanacağını haber verir. Her zaman cömert olan sevgili peygamberimiz, Ramazan ayında daha cömert olurmuş. Hatta devamlı esen ve her şeye faydalı olan ve her şeyi etkileyen tatlı rüzgardan daha cömert olurmuş. (Buhari, savm, hadis Oruç, kavgasız, küfürsüz, herkesin birbirleri hakkında iyilikler düşündüğü, zekat, sadaka, fitra sebebiyle kasalar arasında yardımlaşmaların yapıldığı aydır.

Bu gün insanımızı rahatsız eden sesler: Çok yiyen kapitalistlerin geçirtisi ile iradesi dışında aç kalan bir kısım komünistlerin karın gurultusudur. Mümin insan on bir ay bedenini çeşitli nimetlerle beslerken bir ay onu bakıma alır. Çok yemediği için geçirti, kendi iradesiyle aç kaldığı için karın gurul

Oruç Kalkandır

tusuyla insanları rahatsız etmez. Yaz boyu meyve veren ağacın daha iyi meyve vermesi için bakıma alındığı, dallarından budandığı gibi Müslüman insan da kendi arzu ve isteklerini disiplin altına alır. Helal olan yiyecek içecek ve ailesiyle olan cinsi temasını şafak vaktinden güneş batımına kadar kendisine yasaklayarak bedenî isteklerini, yalan, iftira ve gybetten uzaklaştırarak nefsinin isteklerini gemler.

Yaz mevsiminin yakan sıcağında bir bardak su, kışın donduran soğukunda bir bardak çayı midesine değil, azan, azdıran nefsinin, kabaran istekleri üzerine dökerek cehennemdeki ateşini söndürür. Peygamber efendimiz "Oruçlunun ağzının kokusu Allah katında Misk (gülyağı, menekşe, karanfil, leylak, v.s) kokusundan daha temiz ve

güzelidir." (Buhari K. Siyam Hadis No 1775) buyurur. Oruç on bir ayın bedenimiz ve ruhumuzu lekeleyen pisliklerden arınma, çiçek açıp on bir ay meyveye durma ayıdır. Peygamber efendimiz "Ramazan orucu iki ramazan ayı arasındaki küçük günahları örter." (Müslim K. Taharat) buyurmuştur.

İŞTE BİRLİK VE BERABERLİK

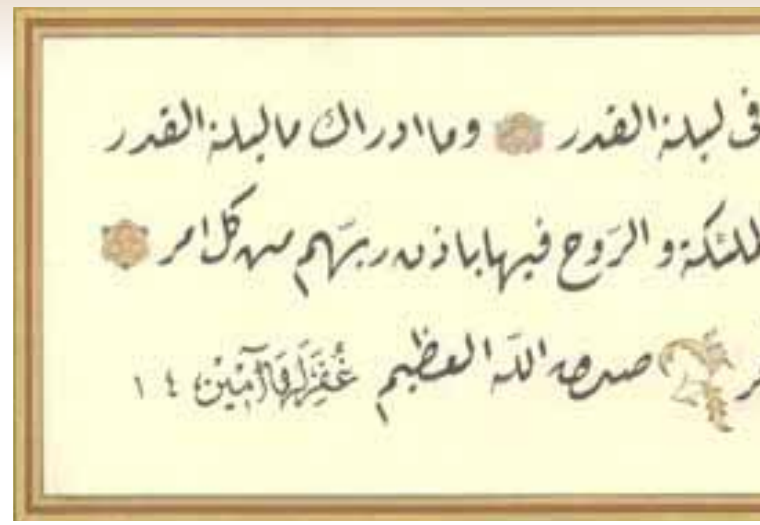
Ramazan'da seher vakti bulunduğunuz köy veya şehire uzaktan bakma imkânınız olsaydı papatya tarlası gibi görürdünüz. Top ve davul sesleriyle uyanan mü'minler gönüllerindeki imanın ışığıyla uyandılar ve evlerini de ıstıttılar. Davullar, seferberlik ilan eder gibi çaldılar; nefsimizin hoşlandığı şeylerin bizi esir almadığını, çayın, sigaranın, yemeğin, şehvetin esiri olmadığımızı, yalnız ve

yalnız Allah'ın kulu olduğumuzu ortaya koymak ve bunu yedi cihana duyurmak üzere çaldılar. Sahur yemeğiyle birlikte sabır taşı yutuyoruz. Ekonomik ambargo tehdidi ile bizi yıldırmaya çalışanlara "Biz, kendi helâl kazancımızın bile esiri değiliz. Biz senede bir ay kendimize ambargo uyguluyoruz. Bizi korkutamazsınız. Dokuz günlük yiyeceğini bir günde tüketenler için geçerli olan tehdidiniz bize geçerli değildir." mesajını veriyoruz. Ramazan ayını değerli hale getiren, bu ayda nâzil olan Kur'an-ı Kerim'dir. Çokça, kana kana okuyalım. Bir tefsirden de Ma'nasını öğreneelim.

Ramazanla birlikte ekonomiye de bir canlılık gelir. Yiyecek maddeleri köylerden şehirlere akın ederken, paralar zenginlerin kasalarından, fakirlerin keselerine doğru akın eder. Zekat, sadaka, fitre, fidye adı altında fakirlere verilenler, trilyonları geçer. Zengini seven sistem, milyonlarca fakirin hakkını elli kişiye verse de Müslümanlar hakkıyla vermese de, yardım etmeye çalışırlar. Toplu eğitimden geçerler. İstanbul'u düşünün, akşam saat iftar olmuş, sofraya önünüzde, eşiniz ve çocuklarınız yanınızda veya değil, yemek sizin alın terinizle kazanılmış, ama el uzatamıyorsunuz. On beş milyon insanın kulağı seste. Minareden veya radyodan veya televizyondan gelecek bir sesi bekliyor.

Allahü Ekber sesini bekliyor. Dünyada hiç bir güç, on beş milyon insanı, aynı anda bir işe başlatamaz. Bir ay kendi yemeğini bile yememe eğitiminden geçen Müslümanlar on bir ayda başkalarının malına el uzatmama eğitimini tatbiki olarak tamamlarlar. Bir ay boyunca sahur vaktinden gün batışına kadar, kendi eşine bile yan gözle bakmama eğitiminden geçen bu insanlar diğer on bir ayda da başkalarının namusuna asla yan gözle bakmazlar.

KADİR GECESİNİN

Kadir gecesi, göğün yere indiği gecedir. "Rablerinin izniyle o gecede melekler ve Ruh (Cebrail) her türlü iş için art arda iner." Diye haber veriliyor.

Onlar, bizden bir şey almak için inmiyorlar. Çünkü melekler yemezler içmezler. Onlar, Müslümanlara selam vermek, esenlikler dilemek, onlara istiğfar etmek için iniyorlar. En fazla değer verdiğiniz insanın, sizin evinize ziyarete geldiğini hayal edin... Ne kadar sevinirsiniz değil mi? Kadir gecesi nurdan yaratılmış, Allaha hiçbir zaman isyan etmemiş, hep emredileni yapmış melekler geliyor evinize. Yer darlığı olmuyor. Sizi sıkıyıyor. Yalnız sizin için iyilikler diliyor. Bir tüy kadar hafif desek yine de tarifini yapamayacağımız bu misafirlerimiz, tan yeri ağarana kadar bizimle beraberler. Sevgili peygamberimize Kur'an-ı Kerim'i getiren Cebrail aleyhisselam da bu gece meleklerle yeryüzüne iniyor.

Kadir Suresi

KADRİNİ BİLELİM

Allah'ın gönderdiği Kur'an'ın ne kadar okunduğunu göreceğiz ve onlara "Selam" diyecek. Tabii ki biz, bütün bu nimetler karşısında rabbimize şükürler edeceğiz. Hicr suresi'nde en dikkat çekici ayetlerden biri "Şüphesiz o zikri (Kur'an'ı) biz indirdik biz! Onun koruyucusu da elbette biziz." ayetidir. Her şey ve herkesten önce biz, Rabbimizi tanıyacak, ona kulluk edeceğiz. Onu tanımayı da, Ona kulluğu da kendi kafamıza göre değil, Onun indirdiği Kur'an'a göre tanıyacak, ona göre kulluk görevimizi yapacağız. Şanı yüce Rabbimizin kelamı olan Kur'an-ı Kerim Rabbimizin gönderdiği mesaj olması hasebiyle o da saygıya ve sarılmaya layıktır. Allah'ın yarattığı hiçbir insanın sözü onun kelamının önüne geçirilmemelidir. O da zaten vahyini koruyacaktır. O Allah kelamını getiren elçi Cebrail aleyhisselam da bizim sevdiğimiz, selam verdiğimiz, selamını aldığımız en değerli meleklerdendir.

Allah kelamının sevgili peygamberimize geldiği gecenin değerini bizim bilmemiz mümkün olmadığı gibi sevgili peygamberimizin de bilmediğini Rabbimiz "Kadir Gecesi'nin (faziletini) sen nereden bileceksin?" ayeti ile bize haber vermiş ve "Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır." ayetiyle de değerini bildirmiştir. Kur'an nazil olmaya başladığı geceye kadar 365 geceden biri iken o geceden itibaren Kadir gecesi olmuş ve kadir kıymeti bu güne kadar bilindiği gibi kıyamete kadar da bilinmeye ve aranmaya devam edilecektir. Kur'an'ın indiği gecenin değeri bin aydan daha değerli olduğuna göre Kur'an'ı gönlünün en derin yerinde saklayan, ona göre ibadetler yaparak imanını sulayan ve o nuru bütün insanlığa sunmaya çalışan Müslüman'ın değerini siz hayal ediverin.

Geçmiş ümmetlerden bin yıl Allah yolunda cihad edenlerin sevabına bu ümmet, Kadir gecesini ihya ile ulaşabilir. Çünkü bu gecede inen Kur'an-ı Kerim, kıyamete kadar devam edecektir. Kadir gecesinde Kur'an okuyanlar, bu kitabın kıyamete kadar devamında hizmet vermiş olanlardır. Bu gece çokça Kur'an okuyalım. Okuduğumuz süre ve ayetlerin manası üzerinde duralım. Rızık, ecel gibi bir senelik bütün işlerin meleklere bildirildiği bu gecede uyanık bulunalım. Allahımızdan "Allahım, sen afvedicisin. Afvı seversin. Beni, (ailemi ve bütün Müslümanları) afvet" diye dua edelim. Sevgili peygamberimizden aldıkları Kur'an ayetlerini kendilerinden sonrakilere nakleden Ashab-ı kiram, 1400 yıldır Kur'an hizmetine devam ettikleri gibi kıyamete kadar okunan her Kur'an'dan sevaplarını alacaklardır. Siz, biz, hepimiz ve bütün insanlık alemi bu hizmete katılmalıdır.

Oruç

Oruç nasıl bir ibadettir Ne zaman ve kimlere farz kılınmıştır?

Arapça'da "**Savm**" kelimesiyle ifade edilen oruç, dilimize farsça bir kelime olan "rûze" kelimesinin Türkçeleştirilmesiyle geçmiştir. Savm kelimesi, bir şeyden uzak durmak, bir şeye karşı nefsi tutmak ve susmak anlamlarına gelir.

Meselâ Hz. Meryem'in: "Ben Allah için susmak üzere nezir ettim" ayetinde geçen "savm" kelimesi bu manada kullanılmıştır. Fıkıh dilinde ise oruç, ibadete niyet ederek sırf Allah rızası için imsak vaktinden (tan yerinin ağarmağa başlamasından) itibaren akşam güneş batıncaya (gurup vaktine) kadar yememek, içmemek ve cinsel ilişkide bulunmamaktır. Oruç ibadeti, insanlığın maddi ve manevi açıdan terbiyesinde önemli bir yer tutar. Zira oruç, nimetin kadrini bildirir; açların halinden tokları haberdar eder. Oruç, insana sabır ve irade gücü kazandırır. Zira oruç, nimetin kadrini bildirir; açların halinden tokları haberdar eder. Oruç, insana sabır ve irade gücü kazandırır. Oruç, nefsimizi ve lisanımızı terbiye eder; yalan, giybet, koğuculuk

gibi toplumları ifsat edici ve ölü eti yemiş kadar iğrenç olan tuzaklara düşmekten korur. Hülâsa oruç, kalbimizi Allah'tan uzaklaştıran şeytanın vesvesesinden, kötü niyet ve düşünceden, kin ve hasetten uzak tutar ve âdeti melekleştirir.

Ayrıca orucun sağlığımız üzerindeki etkisi de inkâr edilemez. Günümüzün en korkunç ve öldürücü hastalığı olan kalp tıkanması ve felçlerin sebebi olan "arterioskleroz" diye isimlendirilen illet, oruç ve abdestin müşterek tesirleriyle âdeti yok olur. Kalbe baskı yapan damar sertliği, sinir yorgunluğu ve midenin devamlı tazyiki de oruç sayesinde kendiliğinden son bulur. Ve yine Almanya yüksek kanser enstitüsü uzmanlarından Prof Dr. Paul Trup şöyle der: "Oruç tutan insanlarda "adrenalin" ve "kortizon" gibi sürrenal böbrek üstü bezi hormonları bol miktarda kana karışır, dolayısıyla bunun hücrelerdeki tesiri ile kanserin çıkması önlenmiş olur."

Fazla söze ne hacet, bu konuda en güzel teşhisi ve tedavi yöntemini Allah Resulü: "Oruç tutun sıhhat bulun" diyerek açıklamıştır.

Bunun için Hz. Âdem (a.s.)'den, Hz. Muhammed (s.a.v.)'e kadar bütün İlahi dinlerde oruç ibadeti vardır. Nitekim Cenab-ı Hak Kitab-ı Kerim'inde: "Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki (bu sayede) korunursunuz" buyurur. Ramazan ayında oruç tutmak, kadın erkek, akıl ve baliğ olan her Müslüman'a farzdır. Peygamberimiz: "Her şeyin bir zekâtı vardır ki bedeninin zekâtı da oruçtur" buyurur. Bir gün Allah Resulü minberde iken üç defa "Âmin! Âmin! Âmin! Dediğini işiten sahabe-i kiram, kendisine niçin üç defa "Âmin!" dediğini sorduklarında cevaben: "Cibril (a.s.) bana geldi dedi ki, kim Ramazan ayını idrak eder ve o ayda (oruç tutarak rahmetinden istifade edip) af dilemezse (cehennem) ateşine girsin, Allah onu rahmetinden uzaklaştırsın de" dedi. Ben de: "Âmin! Âmin! Âmin!" dedim" buyurdular.

Allah Resulü'nün bu beyanları, orucun ne kadar önemli bir ibadet olduğunu izaha gerek bırakmayacak kadar açık ve nettir. Bununla beraber, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.)'in aşağıdaki şu mübarek sözleri de oruç tutanlar için ne kadar sevindirici ve ferahlatıcıdır. Cenab-ı Peygamber buyururlar ki:

- 1.) "Bir kimse ramazanın faziletine inanarak ve sevabını da yalnız Allah'tan bekleyerek (gündüzlerini oruç tutarak, gecelerini de teravih namazı kılmak suretiyle) ihya ederse, bütün geçmiş günahları affedilir."
- 2.) "Ramazan ayının evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu ise cehennemden kurtuluştur".
- 3.) "Âdemoğlunun her hayırlı ameli on mislinden yedi yüz misline kadar katlanır. Allah Teâlâ Hazretleri buyurmuştur ki: Oruç başkadır (rakamlarla ölçülemeyecek derecede değeri yüksektir). Zira oruç, benim içindir ve onun mükâfatını ben veririm. Kulum zevkinden ve yiyip içmesinden benim için vazgeçiyor.."

4.) "Ümmetime ramazan ayında beş şey verilmiştir ki, bu kendilerinden önceki hiçbir ümmete verilmemiştir. Bu beş şey şunlardır:

- a) Ramazan ayının ilk gecesi olunca Allah (c.c.) ümmetime rahmet nazarıyla bakar, Allah Teâlâ her kime rahmet nazarıyla bakarsa, ona ebedi olarak azap etmez.
- b) Akşamladıklarında ağızlarının kokusu Allah katında misk kokusundan daha hoştur.
- c) Melekler her gün ve her gece onlara istiğfar ederek başışlanmalarını dilerler.
- d) Allah (c.c.) cennetine emrederek: "(Oruçlu) kullarım için süslenip hazırlan. (Zira) onların dünya sıkıntılarından kurtulup, benim (ebedi) yurduma ve ihsanıma istirahat için gelmeleri yakındır" buyurur.
- e) Gecenin sonu olunca, Allah hepsini başışlar." Yalnız şu husus iyi bilinmelidir ki, oruç sadece yemek, içmek ve şehvi duygulardan uzak durmak değildir. Öyle bir oruç tutmalıyız ki, bütün benliğimiz ve ruhumuz kötülüklerden arınmalı ve Allah'a yönelmelidir. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de bu hususu açık bir dille ifade ederek buyururlar ki: "Kim ki yalan söylemeyi ve yalanla iş yapmayı (kötü alışkanlıkları) terk etmezse yiyip içmeyi bırakmasına Allah kıymet vermez"

Ramazan orucuna ne zaman ve nasıl niyet edilir?

Fıkıh âlimleri, oruçların bütün çeşitlerinde niyetin şart olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Hanefilere göre Ramazan orucu ile zamanı belirlenmiş adak orucu ve bütün nafîle oruçlara akşam iftardan itibaren, ertesi günün kuşluk vaktine kadar niyet edilebilir. Şafilere göre ise, orucu bozan bir amelde bulunulmadığı müddetçe güneşin batmasına kadar nafîle oruca niyet edilebilir. Ancak Ramazan orucunun kazası ile başlanmış bir nafîle orucun kazası, bütün çeşitleri ile kefarete oruçları ve mutlak adak orucuna gecedan niyet edilmesi şarttır. Ve bu niyette hangi orucu tutacağımızı da belirtmemiz gerekir. Niyet, asıl insanın kalbindedir. Yarın oruç tutacağımızı bilmek ve içimizden geçirmek yeterlidir. Ancak, hangi orucu tutacaksak ona niyet edip

dil ile söylememiz de sünnettir. Mesela, "Niyet ettim Ramazan-ı Şerifin yarınki orucuna" gibi. Peygamber Efendimiz orucunu şu iftar duasını okuyarak açardı: "Allahümme leke sumtu ve alâ rızkike eftartü" Manası: "Allah'ım! Senin rızan için orucumu tuttum ve verdiğin rızkla da orucumu açıyorum." İftarda acele etmek , sahuru ise geciktirmek sünnettir.

Oruçta kaza ve kefaret ne demektir?

Oruç bahsinin önemli bir bölümünü teşkil eden kaza ve kefareti şöyle açıklayabiliriz.

Kaza: Bir mazeretten dolayı bozulup da tutulmamış olan orucun yerine gününe gün oruç tutmaktır. Bir kimse kazaya kalan oruçlarını istediği şekilde kaza edebilir. İsterse ara vermeden peş peşe tutar, dilerse fasılalı (aralıklı) olarak tutar.

Kefaret: Kelime olarak örtmek manasına gelir. Fıkıh ıstılahında ise kefarete, işlenen bazı günahların örtülmesi manasına gelir ki, bu bir çeşit cezadır. Mesela, ramazan ayında tutmaya niyet ettiğimiz bir orucu meşru bir mazeret olmadan, hiçbir haklı sebebe dayanmadan, bilerek ve isteyerek kasten bozarsak bu ağır bir kusur ve günahdır. Bunun cezası ya bir köle azat etmek veya altmış gün peş peşe ara vermeden oruç tutmak yahut da altmış fakirin bir günlük yiyeceğini karşılamaktır. Bu cezalardan birini yerine getirmek suretiyle mazeretsiz bozulan ramazan orucunun günahı örtülmüş olur ki, bu cezaya kefarete denir.

Oruç kasten bozulduğu için fıkıh literatüründe buna, "orucun cezası" manasına "kefarete-i savm" denir. Kefarete ramazanın cezası olduğundan, bir gün ile bir ay arasında fark yoktur. Mazeretsiz bir gün bozulan oruç için iki ay kefarete orucu lazım geldiği gibi, bir ay için de iki ay kefarete orucu tutulur. Kefarete orucuna başladıktan sonra eğer iki ay tamamlanmadan özürsüz yere veya yolculuk yahut hastalık gibi bir özürden dolayı bir gün dahi ara verilecek olsa, kefarete orucuna sil baştan yeniden başlanır. Ancak kadınların âdet halleri müstesna olup, âdet kesildikten sonra bırakıldığı yerden

oruca devam edilir ve hayız halinde geçen günler sayısınca oruç tutularak kefarete orucuna ilâve edilir ve oruç tamamlanır. Bunun dışındaki mazeretler geçerli değildir. Kefarete orucuna ara verildiği takdirde o zamana kadar tutulan oruçlar nafîle oruç yerine geçer.

Kefarete orucuna, kameri ayların ilk gününde başlanırsa, ayın birinci günü esas alınır ve böylece tam iki ay geçmiş olur ki, oruç kefareti de tamamlanmış olur. Kefarete orucunda iki ayın dışında orucun yenildiği gün için gününe gün kaza olarak bir gün daha oruç tutularak altmış bir güne tamamlanır. Yukarıda da ifade edildiği gibi, şayet mükellefin oruç tutmasına mani bir özrü varsa, Müslim veya gayr-i müslim bir köle yahut bir cariye azat etmesi, (günümüzde böyle bir uygulama ortamı kalmamıştır.) veya sabahlı akşamlı altmış fakiri doyurması yahut da nakit (para) olarak fidye şeklinde fakirlere vermesi gerekir. Bu fidye altmış gün süreyle her gün bir fakire tek tek verilebileceği gibi, altmış fakire de ayrı ayrı verilebilir. Ancak bir fakire bir günde topluca verilemez. Verilirse yalnız bir günlük fidye yerine geçer. Bir kimse, bir ramazanda veya iki üç ramazanda kasten orucunu bozduğu için üzerinde birden fazla kefarete borcu bulunmuş olsa, bunlardan dolayı sadece bir kefarete gerekir.

Altmış bir gün oruç tutmayı gerektiren haller nelerdir?

Orucu kasten, bilerek ve isteyerek bozmanın hem kazayı hem de kefarete (ceza) denen peş peşe altmış bir gün tutmayı gerektiren haller şunlardır:

- 1.Oruçlu olduğunu bilerek kasten yiyip, içmek,
- 2.Oruçlu olduğunu bilerek cinsel ilişkiye girmek,
- 3.Sigara, eroin, esrar ve benzer şeyleri kullanmak.

Orucu bozmayı ve tutmamayı gerektiren haller nelerdir?

Orucu bozmayı ve tutmamayı gerektiren haller şunlardır:

- 1.Hastalık hali,

2.Yolculuk hali, (Tutulmaması bir ruhsattır, tutulması daha faziletlidir.)

3.Başkası tarafından tehdit ve zor kullanılması hali,

4.Kadının hamile ve emzikli olması hali (Bu da bir ruhsattır, annenin ve çocuğun sağlığı risk altında değilse tutulabilir. Aksi halde orucunu yer, sonra sağlığına kavuştuğunda kaza eder).

5.Akli denge bozulacak şiddette açlık ve susuzluk çekme hali,

6.Oruç tutamayacak kadar yaşlı ve düşkün olma

Fidye neye denir?

Fidye Ramazan orucunu tutmaya gücü yetmeyen yaşlı, düşkün ve iyileşme ümidi olmayan hastaların her oruç için fakirlere verdiği paradır.

Fidye miktarı bir fakiri sabah-akşam doyuracak kadar olmalıdır. Nitekim ayet-i kerimede: "Oruç tutmaya güçleri yetmeyenlere bir fakir doyumu kadar fidye gerekir" buyrulur. Bu da fitre miktarının aynıdır. Her sene ekonomik şartlara göre bu fitre miktarı ayrı tespit edilir.

Fidyenin tamamı bir fakire verilebileceği gibi ayrı ayrı fakirlere de verilebilir. Fitre Ramazan ayı içinde de sonunda da verilebilir. Sağlığında ödeyemediği fidyeler için üzerinde fidye borcu kalan kimsenin, malından ödenmesini vasiyet etmesi gerekir. Hastalığı sebebiyle orucunu tutamayan ve buna karşılık fidye veren bir kimse, sağlığına kavuşunca, yediği oruçlarını kaza olarak tutması gerekir. Aksi takdirde oruç borcundan kurtulmuş sayılmaz.

Fıtır sadakası nedir?

Fıtır, fitrat (yaratılış) kelimesinden gelmekte ve nefislerin sadakası demektir. Ancak daha makul ve yaygın olan görüşe göre fıtır, ramazan iftarı ile alakalı bir kelimedir. Birinci görüşe göre, fıtır

sadakası sevap için verilen yaratılış hediyesidir. İkinci görüşe göre ise, Ramazan'ın sonuna ulaşmış olmanın şükür ihsanıdır. Fıtır Sadakası (Fitre), Ramazan ayının sonunda fakirlere arpa, buğday, hurma ve kuru üzüm ölçü alınarak verilmesi gereken belirli miktardaki sadakanın adıdır. Bunların kendileri verilebileceği gibi değerleri olan para da verilebilir. Her sene Diyanet İşleri Başkanlığı ekonomik şartları ve geçim standartlarını göz önünde bulundurarak fitrenin miktarını belirleyip ilan etmektedir. Fitrenin vacip olmasının delili hadis-i şeriflerdir. Fıtır sadakası hicretin ikinci yılında zekâtın önce orucun farz kılındığı sene emredilmiştir. Fitre, bayramın birinci günü sabah vaktinin girmesiyle vacip olur. Dolayısıyla, Ramazan'ın sonuna yetişen ve zaruri (aslı) ihtiyacından başka nisap miktarı bir servete sahip olan (zenginlik ölçüsüne ulaşan) küçük, büyük, erkek, kadın, akıllı, deli, hür veya köle olan her Müslüman'ın üzerine vaciptir.

Fitre, Ramazan ayı girdikten sonra bayram namazından öncesine kadar verilmesi daha faziletlidir. Fakat bayram sonrasına bırakıldığı takdirde o kişi üzerinden fitre borcu düşmez. Bu borcunu ilk fırsatta ödemesi gerekir. Fitre de zekâtın verilebileceği kimselere verilir. Fıtır sadakası, oruçlu kimsenin yanlışlıkla söylediği çirkin sözlerden arınmasına, orucunun kabulüne, ölüm anının kolaylaşmasına ve kabir azabından kurtuluşa vesiledir. Fakirlere bir azık, bayram sevinçlerine bir katkıdır.

Aile reisi, eş ve küçük çocukları adına fıtır sadakasını verebilir. Fıtır sadakası, Ramazan Bayramının birinci günü fecrin doğuşundan itibaren vacip olur ise de bundan önce de sonra da verilebilir. Ancak bayram sonrasına bırakmamak lazımdır. Çünkü bazı fıkıh âlimleri özürsüz olarak bayram sonrasına bırakmanın haram olduğuna hükmetmişlerdir.

Bütün okuyucularımın ve tüm İslam aleminin Ramazan-ı Şerifini tebrik eder hayırlar getirmesini Allah Teâla'dan niyaz ederim.

Umrenin ve Ramazan Umresinin Fazileti

Umre bir Müslümanın Umre niyetiyle ihrama girip Beytullah'ı tavaf etmesi ve sa'y etmesi ve umrenin yasaklarına uyararak saç traşı olarak ihramdan çıkmasıdır.

Bu Allah katında övülmüş mali ve bedeni faziletli bir ibadettir. Resulullah (s.a.s) umrenin fazileti hakkında şöyle buyuruyor: " Bir umreden diğer umreye kadar, iki umre arası diğer günahlara kefarettir". Yine diğer bir hadisi şerifinde peş peşe yapılan umrenin fazileti hakkında şöyle buyurmaktadır: "Üç umre bir hacca bedeldir" Ramazanda yapılan umre şüpesiz ki diğer aylarda yapılan umrelerden kat kat faziletlidir. Resulullah (s.a.s): "Ramazanda yapılan her ibadet diğer aylarda yapılan ibadetlerden bin katından daha eftaldir (veya bin katına denktir)" Ayrıca Ramazan ayında Kadir gecesi vardır ki bin aydan daha hayırlıdır. Resulullah (s.a.s) veda haccından dönünce veda haccına katılmayan bir sahabe hanıma kendisi ile beraber neden veda haccına gelemediğini sordu sahabe hanım : " Ya Resulullah bizim 2 devemiz var kocam ile oğlum bir deveye bindiler ve seninle beraber hacca geldiler. Ben de evimin başında kaldım ve diğer devemle buradaki işlerimizi gördüm. Bunun için seninle hacca gelemedim" dedi. Resulullah (s.a.s) sahabe hanımına şöyle buyurdu: "O zaman sen de Ramazan'da umre yap zira Ramazan'da yapılan bir umre benimle hacc etmiş gibidir" buyurarak, Ramazan umresinin faziletinin ne denli büyük olduğunu beyan etmiş bulunuyorlar.

Ayrıca Ramazan'da, Haremeyn'de (Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevî'de) ibadetin fazileti daha büyüktür. Resulullah (s.a.s) bu hususta şöyle buyurmaktadır: " Üç mescid hariç başka bir mescidi ziyaret için meşakkate katlanmak yoktur. Bunlarda Mescid-i Haram, Bu mescidim (Mescid-i Nebevî) ve Mescid-i Aksa'dır". O halde Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevî'de ibadet etmek ve ziyaret etmek için meşakkate katlanmak büyük sevaptır. Bu hususta Resulullah (s.a.s) şöyle buyurmaktadır: " Bir

kişi evinden Allah'ın evini tavaf etmek niyetiyle çıkarsa, Allah'ın rahmetine girmiş olur. O Allah'ın evine girince Allah onu Rahmetiyle örter. Attığı her adıma karşılık ona 500 hasene (sevap) verir ve diğer adımından dolayı 500 günahını siler ve katından ona 500 derece ihsan eder. Tavafı bitirip Makam-ı İbrahim'in arkasında 2 rekat tavaf namazı kıldığında anasından doğmuş gibi günahlarından arınır ve İsmail oğullarından 10 köle azad etmiş gibi ecir ona yazılır" Ayrıca üç mescidde ki ibadetin fazileti için de Resulullah (s.a.s) şöyle buyuruyor: " Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz başka mescidlerde kılınan yüz bin namaza, benim mescidimde kılınan bir namaz başka mescidlerde kılınan bin namaza, Mescid-i Aksa'da kılınan bir namaz başka mescidlerde kılınan yüz namaza bedeldir (başka bir rivayette ise daha faziletlidir.)

İslam alimleri bu hadisleri şerh ederken, şu görüşe yer verir, bu mekanlarda yapılan tüm ibadetlerin (oruç, sadaka, zikir, tesbih, tahmid, tekbir, Kur'an okuma, nasihat etme ve nasihat dinleme, emri bil ma'ruf ve nehyi anil münker, dua vs.) bu hükme ve fazilete girdiğini söylüyorlar. Bu namaz ve ibadetlerde farz ve nafile fark etmez. Hanefi fakihî İbn-i Abidin'e göre Mescid-i Haram'da ve Mescid-i Nebevî'de cemaatle kılınan bir namaz ise 27 katı ile çarpılmalıdır yani Mescid-i Haram'da cemaatle kılınan bir namaz kişinin Mescid-i Haram dışında kıldığı ferdi bir namaza göre 2.700.000 ecre mütekabildir. Mescid-i Nebevî'de Ramazan'da cemaatle kılınan bir namaz ise 27.000 kat daha fazla ecre mütekabildir. Bu ibadetlerin Ramazanda Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevî'de yapılmasına gelince yukarıda beyan ettiğimiz Hadis'e dayanarak şüpheşiz ki yukarıda beyan edilen rakamlar Ramazan ayında 1000 katı ile ödüllendirilecektir. Haremeyn'de ve Ramazanda sevap ve ecirler diğer aylara nazaran katkat olduğu gibi bu beldelerin hürmetini ve Ramazan ayının hürmetini çiğneyerek, Haddi aşarak günah işleyenler şüpheşiz ki aynı oranda kat kat günah kazanacaklarını İslam fakihleri beyan etmişlerdir. Ramazan umresi nasib

olan kardeşlerimiz Allah'ın bu lütfuna nail oldukları için Allah'a çok hamdetmeli ve bizi zulmetten kurtarıp nura kavuşturduğu içinde Resulullah (s.a.s) e çok salat-u selam getirmelidirler. Ayrıca bu iki mübarek beldede iken sürekli olarak Cenab-ı Hak tarafından imtihan edileceklerini, sabırlarının denemeye tabi tutulacağını ve kendilerine görünür ve görünmez şeytanların sürekli musallat olacaklarını bilmelidirler. Bunun için de bu iki beldede gördükleri meşakkat ve sıkıntılara sabretmeli şikayetçi olmamalı hep şükretmeli zira buraya turistik seyahate ve tatil yapmaya değil umreye geldiklerini (tavaf ve sa'y yapmaya) dolayısıyla zora meşakkate ve Allah'a ibadete talib olduklarını bilmelidirler.

Resulullah (s.a.s) bir hadiste hacıları ve umrecileri şöyle tarif etmektedir: " Hacılar ve umreciler Allah'ın ve Resûlü'nün elçileridir " Şimdi hacı ve umreciler bu Hadis-i Şerif'e göre omuzlarında taşıdıkları sorumluluğu iyi bilmelidirler. Sabırlı olmalı ve asla kendilerinden çirkin bir söz ve iş sadır olmamalıdır. Bu hususta Resulullah (s.a.s): "Ramazanda size birisi çatar veya sataşır (ona misli ile cevap vermesin. Ben oruçluyum desin". O halde Ramazan ayında ve Haremeyn'de (Mekke ve Medine'de) ve hele ihramlı iken birisi size çatar veya sataşır, ona misli ile veya daha kötüsü ile mukabele etmemeli, şöyle cevap verilmeli: " kardeşim ben umredeyim ve oruçluyum" diyerek, Resulullah (s.a.s)'in bu emrini yerine getirmeli.

İşte o zaman kişi Allah'ın rızasını kazanmış ve İnşallah makbul bir umre ile dönmüş olur. Bu yolda sevabı artırmaya bakmalı ve bunun için muhtaçlara sadakayı arttırmayı, arkadaşlarına ikramda bulunmayı, arabaya ve asansöre binerken veya bir yere girerken ve çıkarken arkadaşlarını kendi nefesine tercih etmeli ve önceliği onlara vermeli ve Müslümanlara güler yüzlü olmalı. Araba veya asansöre binme de birinciliği kazanan değil, önceliği Müslüman kardeşine vererek Allah'ın rızasını ve Resulünün hoşnutluğunu kazanan olmalı. Kendisine, umreci kardeşlerine, ailelerine, evlatlarına, yeryüzündeki bütün Müslümanlara ve

başta memleketimize ve bütün İslam alemine, birlik ve beraberliğimize ve Müslümanların içinde bulunduğu sıkıntı zulüm ve işgallerden kurtulmaları için çokça dua etmeli.

Mekke ve Medine'de Ramazan bambaşkadır burada oruç tutmak ayrı bir zevk ve Allah'ın büyük bir lütfu ve keremidir. Haremeyn'de ikram sofralarını açan cömert ve hayır sever insanların açtıkları sofralarına dışarıdan gelen insanların ellerini tutarak, insanları sofralarına oturtabilmek için nasıl yarıştıklarını dışarıdan gelenleri kapmak için nasıl mücadele ettiklerini birisini sofrasına oturuncu sofranın yüzündeki sevincini görmek şüphesiz ki insana büyük bir sevinç ve neşe verir. Ayrıca iftar sofrasında Allah'ın evinde (Mescidi Haram) veya Resulullah (s.a.s) huzurunda (Mescidi Nebevi'de) oturarak Allahu Ekber nidasını beklemek şüphesiz ki insanın dünyada ulaşabileceği en büyük sevinç ve mutluluk anıdır.

İnşallah bu anda yapılacak dualar Rahmeti ve mağfireti sonsuz olan mücib-üddeavat (duaları kabul eden) olan Allah Teala katında en makbul dua ve niyazlar olacaktır. Ramazan umresi yapan bütün kardeşlerimizin Umrelerinin (tavaf ve sa'y ve namazlarının) ve bütün ibadetlerinin ve dualarının eksik ve noksanıyla beraber Allah Teala tarafından kabullerin en güzeli ile kabul olmasını, Cenab-ı Haktan niyaz eder ve bütün Müslümanlara bu güzelliği nasip etmesini Allah Teala'dan dileriz.

Ne mutlu Ramazan'da Umre yapanlara ve ne mutlu umresi makbul olmuş olanlara.

Medine-i Münevvere'de Ramazan'ı Yaşamak

Alemlere rahmet olarak gönderilen Rasulallah Aleyhisselamın hicret yurdunda Ramazan-ı Şerif'i yaşamak bir ayrıcalıktır. Kainatın efendisi Aleyhisselatuveselamın teşrifıyla beraber, her tarafı nurlanan, her köşesine cemel tecellisinin sindiği bu mübarek beldede Ramazan-ı Şerif günlerinde, sevabı binlerle ifade edilen manevi kazançtan istifade etmek için ehl-i iman adeta yarış ederler...

Medine'de Ensar ruhu, tam manasıyla kendini belli eder. Diğer zamanlarda Mescid-i Nebevi ve evleri arasında gidip gelen ehl-i Medine Ramazan-ı Şerif ile beraber adeta Mescid-i Nebevi'ye karargah kurarlar. Medine'de Ramazan-ı Şerif'in yaklaşmasıyla beraber bir hareketlilik göze çarpar. Mescid-i Nebevi'deki saflar devamlı artar. Dünya'nın farklı kültürlerinden gelen Müslümanlar Mescid-i Nebevi'yi doldurur.

Şaban ayının son günü heyecan doruktadır. Herkes hilalin görülüp görülmediği haberini beklemektedir. Hilali görenlerin en yakın mahkemeye müracaatı ile beraber yüksek mahkeme tarafından radyo ve televizyonlarda Ramazan'ın girdiği açıklanır. Bazen haber gelmemişse yatsı namazı biraz geciktirilir. Bazen de cemaat yatsı namazını kılarlarken; Ramazan'ın girdiğini ilan eden top atışları başlar, Medine'nin her tarafından duyulur. O andan itibaren çok değişik manevi bir iklime geçilir. Ramazan'ın ilanıyla beraber bir yarış, bir koşturmaca başlar. Ramazan-ı Şerif nimetinden azami derecede istifade etmek, kârlı ticaretten manevi kârlarla çıkma yarışıdır bu. Medine yeşil kubbe altında Ramazan'a girmektedir. Mescid-i Nebevi'ye her yönden insan seli akmaktadır. Ehl-i Medine kainatın efendisinin yanı başında teravih kılmak için birbiriyle yarışmaktadır. İlk teravih büyük bir coşkuyla ve huşu ile kılınır hergün yirmi rekat kılınan teravihte bir cüz okunur. Medine'nin her

camiiinde teravih kılınır bazı mescidlerde hatimle kılınırken bazılarında da uzun sureler okumak suretiyle sekiz rekat kılınır. Mescid-i Nebevi'de on rekat kılınınca biraz ara verilir. Değişen ikinci imamın Allahu Ekber sesiyle beraber namaza devam edilir. Her iki rekatta bir selam verilir, teravih namazı yaklaşık iki saat sürer, cemaatten herbir fert istediği kadar kılar, işinin durumuna göre, gücüne göre namazlarını kılarlar, ama genelde büyük çoğunluk teravihi tam kılarlar.

Ramazan'da Medine'de gece ile gündüz yer değiştirir. Genelde hayat ikindi namazından sonra başlar. Sabah namazına kadar devam eder. İkinci namazından sonra Mescid-i Nebevi'nin içine ve dışına naylondan iftar sofraları serilir. Bu, nesilden nesile devam eden bir adettir. Herkesin yeri bellidir. Sofraların uzunlukları, sofru sahibinin gücüne göre değişir, sofradaki ana menü hurmadır. Arapların "Rutab" dedikleri buzluklardan çıkarılan, tadına doyum olmayan taze hurmalar plastik tabaklara konularak sofralara yerleştirilir. Hurmanın yanına konanlar yoğurt, ekmek, meyva, kuruyemiş, ayrıca arapların "Dukka" dedikleri bir baharat çeşididir ki yoğurtla karıştırılarak yenilir. Tabiki en önemlisi de Zemzem... Mescid-i Nebevi'nin dışındaki o geniş avlulardaki sofralarda menü biraz değişik. Yine aynı şeyler vardır ama bunlara ilave olarak, kazalarda etli, tavuklu pilavlar ikram edilir. Belki de yeryüzünün en kalabalık sofrası kurulur.

Yeryüzündeki bütün müslümanları, Kainatın Efendisinin bereket sırrıyla misafir edip doyuracak iftar sofrasıdır bu. Ehl-i Medine'nin tam bir ensar ruhuyla Allah ve Rasulu'nun misafirlerine hizmet için koşuşturdukları sofralardır bunlar. Akşam namazına bir saat kala hazırlıklar tamamlanmış sofralar artık misafirlerini beklemektedir. Mescid-i Nebevi'nin dışından gelen misafirleri ağırlamak için sofru sahipleri adeta yarış ederler, tam bir ensar

Muhsin Alemdaroğlu

İkram Turizm & Ekrem Turizm
Medine Sorumlusu

burada görmek mümkündür. Haremın kapılarına doğru yaklaşanları ısrarla sofralarına götürmek onları ağırlamak isterler. Ehl-i Medine burada, İslam kardeşliğinin en güzel bir örneğini sergiler. Bu arada Anadolumuzun, gözü yaşlı, kalbi buraların aşkıyla yanıp tutuşan hamiyet sahipleri zenginler de sofralarını devam ettirirler. Ezan okunmadan önceki manzara da görülmeye değerdir. Binlerce insan ellerinde Kuran-ı Kerim, dillerinde dualar ile vakti değerlendirirler.

Ezan-ı Muhammedî, müezzinin yanık sesi ile Allahu Ekber diyerek Medine semalarında yayılırken binlerce insan eli sofralara uzanır zemzemle veya hurmayla oruçlarını açarlar, müezzinin Eşhedü enne Muhammeden Rasulullah demesiyle o anda kainatın Efendisinin hücre-i saadetten çıkıp, cemaate selam verdiğini hissedersiniz onbeş dakikalık zaman zarfında, iftarını yapan müminler müezzinin kametiyle beraber namaza durmak için ayağa kalkarlar, bu arada o yüzlerce sofraya toplanıp büyük çöp poşetlerine konur ortalık tertemiz olur. Akşam namazından sonra, isteyen evine döner

ama çoğunluk Mescid-i Nebevi'de kalıp Kuran okuyarak teravih namazını beklerler böylece ikindi namazından sonra başlayan hayat, sabah namazına kadar devam eder, gündüzleri sokaklarda pek kimse gözükmeyiz, ama geceleri ortalık hareketlidir. Ramazan'ın son on günü Mescid-i Nebevi, oldukça kalabalıklaşır. Son on günü geceleri teheccüd namazı kılınır, ehl-i Medine'nin büyük bir kısmı bu namaza iştirak eder, yaklaşık gece 1 ile 3 arası 2 saatlik bir zamanda kılınan bu namazda secde ve rükular oldukça uzun sürer, gerçekten çok feyizli bir namazdır. Yine son on günde Mescid-i Nebevi'nin içinin battaniye, yastık ve çarşafarla dolduğunu görürüz. Şöyle ki, insanların dünyevi bütün işlerini bırakıp, kendilerini tamamen ibadete vermek maksadıyla mescidde ikamete niyetlenmeleri ve bu süre zarfında, zaruri ihtiyaçları dışında mescidden ayrılmamaları... Bu kuvvetli sünnete "itikaf" diyoruz. Medine halkı Efendimizden günümüze kadar bu mübarek ibadeti devam ettirmiştir ve bu gün Mescid-i Nebevi'de yüzlerce insan, her sene daha da çoğalarak, bu sünneti yerine getirmektedir. Medine halkı, ruhların arındığı kalplerin parıldadığı

suçların ve günahların azaldığı, şeytanların zincire vurulduğu bu rahmet ve gufran ayında dünyada bir eşi daha gösterilemeyen müthiş bir sahavet, ikram ve kardeşlik örneği sergilerler. Medine'nin zenginleri bazen bir gıda deposuyla anlaşır, oradan ihtiyaç sahiplerine erzak dağıtırlar. Bazen de kocaman tırları Medine'nin merkezi bir yerine çekip oradan her gelene "sebil" dağıtırlar. Elhasıl bu mübarek beldede böyle manevi kazancı çok yüksek bir ayda, hayır sahipleri adeta birbiriyle yarış ederler. Ben, yazımı, Medine-i Münevvere' de yaşamış, burada Arif hikmet kütüphanesinin müdürlüğünü yapmış Türkiye'mizde ve Müslüman ülkelerde milyonların tanıdığı Alim, Fazıl, Şair bir zat Merhum Ali Ulvi Kurucu Hocaefendi'nin Ramazan ayında, Medine'de Mescid-i Nebevi'de bizzat yaşamış olduğu bir hatırayla bitirmek istiyorum:

Medine-i Münevvere'de bir Ramazan gecesi Harem-i Şerif'te Teravih namazı kılıyorduk 1991 yılındaydı... Namazı, Harem'e yeni tayin edilmiş olan İmam Şeyh Eyyub kıldırıyordu. Ramazan için, Ürdün'den gelmiş bir aile bizim mahallede oturuyorlar. Yaşlı bir baba ve iki oğlu hergün teravihe geliyorlar, namazı Ravza-i Nebevide mihraba yakın bir yerde, onlar hemen önümde birlikte kılıyoruz.

Yine birgün namazda Şeyh Eyyub 25.cüzü okuyordu. "Ha,Mim,Ayn,Sin,Kaf," diye başladı. Bu ayeti tilavet ediyoruz... Zaten "Ha, Mim, Ayn, Sin, Kaf," diye başlarken bayati makamında çok hazin bir başlayışla başladı. "Melekler yeryüzündeki Muhammed ümmetine müminlere dua ederler, istiğfar ederler, Cenab-ı Hak'tan onların affını dilerler." Bu ayeti kerimleri okuyordu. Önümdeki ihtiyar birden yere düştü. İki oğlu selam verdiler. yanımızda zemzem bidonu vardı. Hemen zemzem getirdiler, saftaki insanlar da tuhaf oldular, acaba öldümü falan diye...

Bir şeyler konuştular, ihtiyar oğullarına "Namazınıza devam edin " diye eliyle işaret etti. Sağ tarafına yatırdılar. Birisi abasını çıkardı başının altına koydu. İhtiyar bir taraftan ağlıyordu. Namaz bitti herkes geçmiş olsun dediler gittiler. Ben kaldım ihtiyar için için sessiz sessiz ağlamaya devam ediyordu. Yaklaştım. "Geçmiş olsun amca hayırdır inşallah " dedikten sonra yavaşça nezaketle sordum. "Amca ayet-i kerime mi dokundu. Hz. Ömer'e de böyle dokunmuştu. Ve't Tur suresini birisi okuyormuş. Hz. Ömer de böyle düşüp kalmış... Ben böyle ayeti kerimeler mi dokundu amca...deyince ihtiyar ağlayarak şu cevabı verdi.

"Yesteđfirune li men fil'ard (Yeryüzündeki müminlere melekler istiğfar ederler) Allah'tan onların affını niyaz ederler... Bu ayeti kerimeyi Şih Eyyub okuyorken baktım"dedi.

Mihrapta Peygamberi zışanı gördüm. Melekler ümmetime dua ederler , İstiğfar ederler de ben etmem mi diyor "Mihrapta dua ediyordu.... Gözümün önünde öylece tecelli etti. Dayanamadım, ayaklarım taşıyamadı, yıkıldım. Amcam merhum öyle demişti.

"Oğlum Medine-i Münevvere'de evliyallah gizleniyor. Burada makam mevki menzil siliniyor buranın hikmeti sırrı budur Burada etrafı bir tevazu, bir nur, bir esrar perdesi kaplıyor. Güneşin doğmasıyla yıldızların silinmesi şehir ışıklarının sönmesi gibi, veliler velisi, peygamberlerin imamı, peygamber-i Zışan'ın himmeti, ruhaniyeti, letaifi örtüyor, burada gizli bir perde var yavrum..

"Burada herkes edeple gezsın, herkese hüsnü zan etsın diye böyle bir hal var. Hiç belli olmaz İşçidir yavrum burada kimseye kusur bulma kendi kusurunu gör. Her gördüğünü hızır her geceyi Kadir bil oğlum...." Amcamın böyle bir tavsiyesi vardı öyle demişti. Medine-i Münevvere'de ben bu hali gördüm Makam, mevki, mansıp şeyh, kutup, gavs, Evliyallah burada hepsi siliniyor.

Osmanlı'da Ramazan

Osmanlı'da Ramazan bir başkaydı...

İstanbul'un nüfusunun 800 bin, 900 bin olduğu dönemlerde, namaz kılması farz olan insanların hemen hemen beşte biri, Ayasofya'da buluşurlardı. Yani yaklaşık 100 kişi birlikte teravih namazı kılırdı. Sultanahmet meydanında sohbet erbabları, tekke ve tarikatlar, herkesin kendine göre dini ibadetlerini yerine getirebileceği bir ortam vardı. Ramazan şimdikinden daha ihtişamlı bir halde yaşanırdı.

Osmanlı'da iftar yemekleri sahura kadar sürerdi. Ramazan'ın dördünden itibaren sarayda iftarlar verilirdi. Önce defterdarlar, şeyhülislam, sonra kazaskerler, sonra diğer görevliler derken saray iftarları başlardı. Bir hediyeleşme, yardımlaşma usulü olurdu. Eski iftarlar şimdiki gibi masa başında oturalım tasavvuf müziği çalınır ezan okunur, arkasından da çorbalar tatlılar gelsin dağılım şeklinde olmazdı.

Eski iftarlar ezan okunmadan önce insanların toplanmasıyla başlar, ezan okunduktan sonra önce küçük iftariyelik adını verdiğimiz tatlı yahut zeytin, kaymak, bal yenirdi. Sonra akşam namazı kılınır, namazdan sonra oturulur ve sahura kadar yenirdi. Akşam yemeği ve sahur yemeği hemen hemen aynı yemektir. Sadece beden oturulmazdı o sofralara, zihin ve gönüllerde doyurulurdu.

Ramazan ayında her zamankinden daha dikkatli ve edepli davranılması hakkında hazırlanan tenbihatname buna göre;

- Padişahın bazı camileri gezmesi ihtimal dahilinde olduğundan herkesin vazifesini en iyi şekilde yapması ve saygıda kusur edilmemesi
- Camilerde ve ötede beride oturanlara karışılmazsa da özellikle çarşı içerisinde, Bayezid'de ve Şehzadebaşı'na giden güzergâhta yol üzerinde dükkânlarda oturulmaması
- Geceleri büyük caddelerde iskemle ile sokak aralarında ve halkın geçip-gitmesine engel olacak şekilde oturulmaması
- Araba aralarında dolaşıp, arabalı ve arabasız gelen geçen kadınlara edep dışı davranılmaması ve arabaların Sultan Bayezid ve Şehzadebaşı'nda sokak ortalarında durmaması
- Bu tenbihata aykırı olarak oturulmaması gereken yerlerde oturanların her kim olursa olsun gerek askerce ve gerek zaptiyece kaldırılacağı
- Kadınların Sultanahmet; Şehzadebaşı ve Laleli Cami dışında diğer büyük camilere girmemeleri ve ayrıca namaz vakti haricinde cami görevlileri dışında bu camilere erkeklerin de girmemeleri

- Kadınların adap dışı açık saçık giyinerek dikkat çekici davranışlarda bulunmamaları
- Kadınların arabalı veya arabasız olarak gece on birden sonra sokaklarda dolaşmamaları
- Herkesin, her zaman olması gerektiği gibi özellikle Ramazan'da camilere gelmeleri, teravih namazında dükkânlarda oturulmaması
- Herhangi bir sıhî özü bulunmayanların oruç tutmaları ve özü bulunanların da aleni bir şekilde oruç yememeleri
- Her zaman temizliğe dikkat edilmesi ve özellikle Ramazan'da buna daha çok dikkat edilerek, sokak ortalarına öteye beriye çöp dökülmemesi bildirilmiştir.
- Sadaret'ten Ticaret Nezaret'i'ne gönderilen yazıda ramazan münasebetiyle Şirket-i Hayriye vapurlarına sigara içilmemesine dair asılan ilanların yerlerinden sökülmemesi için gerekli tedbirlerin alınmasına dair uyarılar bulunurdu. Ayrıca, vapurların herkesin parasıyla bindiği umuma açık yerlerden olduğu, bu yasağın sadece Müslüman halkı kapsadığı, ancak vapurlara Müslümanların yanı sıra ecneblerin de bindiği ve bu kadar kalabalık bir yerde gayrimüslimlerin sigara içmesinin doğru olmadığı ifade edilmiştir.

Osmanlı'da ramazan, tenbihatname ile madde madde izah edilirken, günümüzde yaşadığımız ramazanlar ile arasındaki tererruatları görüp, ramazan ruhunu aslına uygun yaşamamız gerektiğini bir kez daha hatırlatır, hayırlı ramazanlar dilerim.

İstanbul'da Ramazan

*Bu şehir-i stanbûl ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yekpare Acem mülkü fedadır*

Şair Nedim'in dediği gibi;

*Bu İstanbul şehri ki değerine paha biçilmez
Tek bir taşına Acem mülkü feda olsun...*

Değerine paha biçilemeyen şehir, şu sıralar en kıymetli misafiri, onbir ayın sultanı "Ramazan-ı şerif'i" ağırlıyor...

Hilal İstanbul'u selamlarken, minareler "Hoş geldin ya şehir-u Ramazan" diyerek bu kutlu misafiri karşılar. Bizler de İlk Teravih namazını kıldığımız gibi, evin yolunu tutar ve sahur hazırlıklarına başlarız. Çocukların heyecanı bir başkadır, anne, babaları gibi sahur kalkmak ve oruç tutmak isterler. Ramazan davulcuları maniler söyleyerek geceyi böldüğünde, mahmur gözlerle uykuya ara verilir, sahur sofraları kurulur, manen ve bedenen ilk hazırlıklarımızı tamamlar orucumuza niyet ederiz.

"Bizleri bu mübarek aya ulaştıran ve orucu farz kılan rabbimize şükürler olsun"

Gün içerisinde; açlığı, susuzluğu ve yorgunluğu hisseden bedenlerimiz ilk iftarı sabırla beklemektedir. Akşam olduğunda eve dönerken fırından aldığımız sıcak ramazan pideleri sofralarımızın vazgeçilmezidir. Bir başka vazgeçilmezi de misafirlerimizdir. Efendimiz "Allah'a ve ahiret gününe iman eden, misafirine ikram etsin." buyurmaktadır. Öyleyse sofralarımıza davet edelim, davetlere icabet edelim bu vesile ile Ramazan'ın hakikatlerini anlar, ve sofralarımızda Halil İbrahim bereketini yaşarız inşaallah.

Ramazan'da İstanbul'da ol, İstanbul'da Ramazan'ı yaşa!

Selâtin camileri (Sultanların yaptırdıkları camiiler), meydanları ve tarihi mekanları ile İstanbul Ramazan'a hazır... Ramazan'da evde oturmak yerine şehirde olup bitenleri keşfetmeye ne dersiniz? Öyleyse uğramamız gereken yerleri şöyle bir gözden geçirelim.

Sultanahmet: Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Ramazan ayının en çok misafir ağırlayan mekanıdır. Binlerce insan iftarlarını burada açar, sohbet dinler ve teravih namazlarını kılar, Kimileri de sahura kadar bekler sonra evlerine dönerler. Ramazan'da Sultanahmet'i ziyaret edip, oradaki havayı teneffüs etmenizi tavsiye ederiz.

Beyazıt: Ramazan etkinlikleri bu yıl geçtiğimiz yıllardaki gibi Sultanahmet'te değil Beyazıt Meydanı'nda yapılacak. Bu tarz etkinliklerin Sultanahmet'in zengin tarihini ve prestijini olumsuz etkilediğini düşünen şehir yöneticileri, bu ve sonraki yıllarda Beyazıt Meydanı'nı etkinliklerin merkezi yapacak. Etkinlikleri merak eden istanbul-lular Beyazıt Meydanı'nı bu Ramazan'da dolduracaklar.

Eyüp Sultan: Eyüp Sultan Camisi ve türbesinin İstanbul'un en çok ziyaret edilen mekanlarından biri olduğunu belirtmek gerekir. Bu teveccüh, milletimizin Eyüp Sultan Hazretlerine gösterdikleri saygı ve sevginin bir kanıtıdır. Ebu Eyyüb El Ensari, peygamber efendimizi yaklaşık 7 ay evinde misafir etmiş, peygamberimizin vahiy katipliğini,

sancağını taşımış ve peygamberimizle birlikte Bedir, Uhud, Hendek savaşlarına katılmıştır. 80 küsur yaşlarında miladi 669 yılında Hz. Muhammed'in İstanbul'un fethini müjdeleyen hadisindeki kutlu ordunun bir neferi olabilmek için İstanbul'a gelmiş ve burada vefat etmiştir. Fatih Sultan Mehmet Han İstanbul'un fethinden sonra Eyüp Sultan'ın kabrini bulup o yere türbe ve cami inşa ettirmiştir. Eyüp, o tarihten beridir ülkemizin en önemli ziyaret yerlerinden biri olmuştur.

Şu sıralar restorasyon çalışması olduğu için Eyüp Sultan Hazretleri'nin türbesi Ramazan ayında açılmayacak ancak ziyarete gelenler hacet penceresinden türbeyi ziyaret edebilecekler.

Süleymaniye: Sultanahmet, Beyazıt, Eyüp sultan, Fatih derken Süleymaniye'yi de unutmamak lazım. Süleymaniye ıssız, Süleymaniye şikayetçi... Teravih namazlarının bir kaç saftan oluştuğunu görünce ona olan vefasızlığımız aklımıza geliyor. Selâtin camiilerden, Mimar Sinan'ın ustalık eseri, görkemli duruşu ile insanı her zaman büyüleyen bir baş yapıta, onu yalnız bırakarak en büyük cezayı yine bizler veriyoruz. Süleymaniye'ye hak ettiği değeri verelim bu Ramazan'da ziyaret edeceğimiz yerlerin en başına alalım.

"Gelişini heyecan ve coşkuyla karşıladığımız, gidişini göz yaşlarıyla uğurlayacağımız mübarek ay, bize bir daha misafir ol, bizi bir daha şereflendir"

Ramazan-ı şerif sizlere sıhhat, bereket ve hayırlar getirsin, rabbim bu ayda yaptığınız ibadetlerinizi kabul etsin bayramınız mübarek olsun.

Ramazan Bayramında Beslenme Önerileri

Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde, hayatın her döneminde yeterli ve dengeli beslenme en önemli faktörlerden biridir.

Ramazanda olduğu gibi Ramazan Bayramında da yeterli ve dengeli beslenme ilkelerine dikkat edilmelidir.

Ramazan ayı boyunca günlük öğün sayısının azalması ve beslenme düzeninde meydana gelen değişiklikler nedeniyle, bireyler bayramda psikolojik olarak daha fazla yemek yeme eğilimine girmektedirler. Bu davranış ise hazımsızlık başta olmak üzere, sindirim sisteminde bazı sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Geleneksel olarak bayramda şeker, lokum, şekerleme, çikolata, şerbet, tatlı ve tuzlu hamur işleri (börek, baklava vb) sıklıkla ikram edilir. Bu gıdalar kan şekerini hızla yükselten, enerji içeriği yüksek gıdalardır.

Bu gıdaları bayramda birdenbire sık tüketmek sindirim sistemi rahatsızlıklarının yanı sıra kan şekerinin hızlı yükselmesine de neden olarak çeşitli rahatsızlıklara yol açabilir. Vatandaşların bu nedenle bayram ziyaretlerinde sunulan ikramlara dikkat etmeleri, aşırıya kaçmamaları, yeterli ve dengeli beslenme ilkelerini unutmamaları gerekmektedir.

Bunun için; bayramda ve bayram sonrası sağlıklı beslenme önerileri

1. Yeterli ve dengeli beslenmek için, dört temel besin grubunda bulunan çeşitli besinler en az üç ana ve iki ara öğünde yeterli miktarlarda alınmalıdır. Bu besin grupları; süt ve süt ürünleri grubu, et-yumurta-kurubaklagiller grubu, sebze

2.) Bayram sabahı hafif bir kahvaltı ile güne başlanmalıdır. Kahvaltıda kızartma, kavurma yöntemleriyle pişirilmiş besinler yenilmemelidir. Bayram ziyaretlerinde geleneksel olarak tatlı ikramı olacağından kahvaltıda şeker, bal vb. tatlı besinler bulundurulmamalıdır. Domates, salatalık, maydanoz, taze biber vb. çiğ sebzeler bolca tüketilmeli, az yağlı peynir tercih edilmelidir. Yumurta haşlanmış olarak yenmeli, sucuk, salam, sosis vb yağlı besinlerden, börek vb. hamur işi gıdalardan uzak durulmalıdır. Ekmek olarak tam buğday unlu, kepekli ya da çavdar ekmeği tercih edilmesi kan şekerini kontrol altında tutar ve tokluk hissi verir.

3.) Ramazan süresince iftar ve sahur olan iki ana öğün, bayramın başlamasıyla birlikte sabah, öğlen ve akşam olarak 3 ana ve en az 2 ara öğüne dönüştürülmelidir.

4.) Besinler iyi çiğnenmeli, yemekler hızlı yenilmemelidir.

5.) Ramazan bayramı boyunca şeker, şekerli gıdalar (tatlılar, çikolata vb) tüketimine dikkat edilmeli, çevrenin ısrarcı tutumlarından ve aşırı yemekten mümkün olduğunca uzak kalınmalıdır. Eğer tatlı tüketimi çok isteniyorsa hamurlu, şerbetli tatlılar yerine sütlü tatlılar tercih edilmelidir. İkramda bulunurken ise hamur işi tatlılar yerine sütlü tatlılar, taze veya kuru meyveler; şerbetler yerine taze sıkılmış meyve suyu, az şekerli limonata, ayran vb. içecekler sunulmalıdır.

6.) Bayram süresince ve bayramdan sonra sıvı alımı arttırılmalı, günde yaklaşık 1.5- 2 litre su içilmeli, sıvı tüketimini artırmak amacıyla öğünlere ayran, taze sıkılmış meyve suyu, az şekerli limonata ve az şekerli komposto gibi sıvı gıdalar eklenmelidir.

7.) Sindirim sisteminin düzenli çalışması ve kabızlıktan korunmak için lif (posa) içeriği yüksek olan sebze, meyve ve kurubaklagiller tüketilmelidir. Yetişkin bireyler imkanlar dahilinde günde 5 porsiyon sebze ve meyve tüketmelidirler. Lif (posa) içeriği yüksek bu besinler aynı zamanda kan şekerinin de hızla yükselmesini engellerler.

8.) Diyabet, kalp-damar hastalıkları, yüksek tansiyon gibi kronik hastalığı olanların uyguladıkları diyetle bayram süresince de uymaya özen göstermelidirler. Özellikle diyabet hastaları tatlı tüketimden kaçınılmalıdır.

9.) Ebeveynler tarafından çocuklara ve gençlere bayramda ikram edilen şeker, çikolata ve şekerli besinleri sık tüketmemeleri, bu besinleri tükettikten sonra dişlerini fırçalamaları konusunda gerekli uyarılar yapılmalıdır.

10.) Özellikle yaşlılar ve tansiyon hastaları gün boyu kahve ve çay tüketimlerine dikkat etmeli, aşırıya kaçmamaları, bitki çaylarını tercih etmelidirler.

11.) Bayramda şeker ve şekerli ürünler satın alınırken Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan izinli olmasına, son kullanma tarihinin geçmemiş ve ambalajının bozulmamış olmasına dikkat edilmelidir.

12.) Ramazan ayı boyunca beslenme düzeni ile birlikte bireylerin fiziksel aktivite düzenleri de değişmektedir. Oruç tutan bireyler, fazla enerji harcamamak ve iftar vaktinden önce acıkmamak için daha önce uyguladıkları egzersiz programlarını bırakmaktadırlar. Bu durum ise gereğinden fazla beslenen ancak hareketsiz kalan bireylerde kilo artışına neden olabilmektedir. Ramazan ayı boyunca yavaşlayan metabolizmanın tekrar düzelebilmesi, vücut ağırlığının dengede tutulabilmesi için bayramdan sonra yeterli ve dengeli beslenme, öğün atlamama, bol su içme vb. sağlıklı beslenme ilkelerine uymanın yanı sıra düzenli fiziksel aktivite yapmaya da özen gösterilmelidir.

Hudeybiye

Hudeybiye Anlaşması; Hicri 6, miladi 628. yılında müslümanlar ile Kureşliler arasında imzalanmış 10 yıllık bir anlaşmadır. Hicri 5. Yılın zilkade ayında Resulullah (s.a.v) umre edası için Mekke'ye gideceğini ashabına duyurmasıyla muhacirlerden ve ensardan 1400 kadar ashabi ile Zuhuleyfe'den ihramlarını giyerek Mekke'ye doğru yola çıktılar yanlarına sadece kendilerini yolda koruyacak küçük silahlar aldılar.

Bu, Kureş'in onların ihramlı olduklarını bilmesi ve niyetlerinin sadece Kabe'yi ziyareti olduğunu anlaması için bir mesaj idi çünkü Kabe'yi kim ziyaret etmeye yönelirse kimse onu bu ziyaretinden çeviremez. Çünkü Kabe bütün herkesin ibadetgahı kabul edilirdi. Peygamberimiz ve ashabi yaklaştıklarında kendilerini Mekke'ye sokmamak için Kureş'in bir kuvvet yola çıkardığını, Mekke'ye 85 km kala Asfan bölgesinde haber aldılar ve yollarını batı yönüne, Hudeybiye'ye doğru çevirdiler. Hudeybiye'ye varınca Peygamberimiz Hz. Osman'ı kureşlilere elçi olarak gönderdi ve ona Mekke'lilere savaşmaya değil, umre yapmaya geldiklerini haber vermesini tembihledi. Hz. Osman bunu mekkelilere ilettiler. Kureşliler "Ey Osman işte Kabe istediğin kadar tavafını yap fakat Muhammed ve ashabi bu sene kesinlikle Kabe'ye yaklaşmıyacaklar" dedi. Bunun üzerine Hz. Osman onların teklifini reddetti buna kızan Kureşliler Hz. Osman'ı hapsedtiler. Hz. Osman'ın dönüşünün gecikmesi üzerine Hudeybiye'ye Hz. Osman'ın şehit edildiği haberi geldi. Hz. Peygamber (s.a.v) ashabını bir ağacın altında biat etmeye çağırdı ve müslümanlar Hz. Osman'ın intikamını almak için kanlarının son damlasına kadar savaşacaklarına dair peygamber efendimize yemin ettiler.

"Allah sana ağacın altında biat eden müminlerden razı oldu Allah onların kalplerindeki niyetlerini bildi, onların üzerine bir sekinet indirdi ve onları yakın bir fetih (Hayber fethi) ile mükafatlandırdı.(Fetih:18) Kureş bu biatı duyunca Urve İbni Mesud Essagafi'yi Müslümanlara elçi olarak gönderdi elçi geri döndüğünde müşriklere şunları anlattı "Ey

Hudeybiye Kuyusu

kavmim iyi dinleyin; nice krallara, Kisra'ya, Kayser'e, Necaşi'ye elçi olarak gittim hiç birisinin halkı ashabının Muhammed'i sevdiği kadar sevdiğini görmedim ondan bir tükürük sıçrasa onu vucudlarına sürüyorlar bir şey emretse onu yapmakta yarış yapıyorlar abdest alsa kullandığı suyu kendi aralarında kapışıyorlar konuştuğu zaman sessizliğe bürünerek onu dinliyorlar."

Bunları duyan Kureş korkularından Suheyl Bin Amr'ı elçi olarak Hudeybiye'ye gönderir. Rasullullah (s.a.v) elçi olarak Suheyl'in geldiğini görünce "Kureş barış yapmak istiyor bu gün Kureş ne isterse razı olacağım" buyurdular çünkü Rasullullah (s.a.v) asıl hedefine ulaşmış, Arap yarımadasında tek söz sahibi en büyük güç olan Kureş'in Müslümanların karşısında anlaşma masasına oturması müslümanlar için en büyük kazanım olmuştu.

Hz. Ali (r.a.) Katipliğinde anlaşma yazılmaya başlanır. Rahman ve rahim olan Allah'ın adı ile ve Muhammed Rasullullah yazılmasına Suheyl "eğer biz bunları kabul etse idik seninle hiç savaşmazdık" diyerek itiraz eder ve "Abdullah'ın oğlu

Muhammed yazılmasını ister. Ali (r.a.) bu kelimeleri silmektense başını vermeyi kabul edeceğini söylemesi üzerine Peygamberimiz Hz. Ali'nin işaret ettiği kelimeleri kendi eli ile silmiştir.

Hudeybiye Anlaşması'nın maddeleri şöyledir.

1.) Bu sene umre yapılmayacak bir yıl sonra Müslümanlar bu umreyi kaza edecekler ve Mekke'de 3 gün kalabileceklerdir. Hz. Ömer, Peygamberimize "ya Rasulullah bize umre yapacağımızı vaatmiştin" diye üzüntüsünü belirtmesi üzerine peygamberimiz "ettim fakat bu sene değil" cevabını vermiştir.

2.) Arap kabilelerinden isteyenler bu iki taraftan istediği ile ittifak kurabileceklerdir.

3.) Mekke'den Müslüman olup Medine'ye sığınanlar Mekke'ye iade edilecek Medine'den Mekke'ye gelenler Medine'ye iade edilmeyecektir. Hz. Ömer "Biz onlara kardeşlerimizi iade ediyoruz onlar bize niye aide etmiyorlar" diyerek itiraz edince peygamberimiz "Mekke'den gelen kardeşlerimize Allah bir çıkış yolu verecektir ve

Medine'den Mekke'ye dönen mürtetler onların olsun" diyerek cevap vermiştir.

4.) Hac ve umre maksadıyla Mekke'ye gelen veya yemen ve taife geçenlere Mekkeliler tarafından eman verilmiştir. Suriye ve doğuya gitmek isteyenlere Medineliler tarafından eman verilmiştir. Müslümanlar artık rahat bir şekilde hem yemen hem de Şam tarafına gitmeye başlamıştır fakat 3. Maddeden dolayı Medine'de barınamayan yeni Müslüman olmuş Ebul Basir kendine bir gerilla birlik kurmuş ve Ebul Cendel arkadaşları ile bu gruba dahil olmuştur. Ebul Basir ordusu, Mekke ve Şam'dan dönen kureyş kervanlarının korkulu rüyası olmuş, bu kervanlar Mekke'ye dönemez olmuşlardır. Bundan dolayı bu madde sadece müslümanların yararına olmuştur.

5.) On yıl boyunca her iki taraf birbiri ile savaşmayacaktır. Böylece peygamberimiz Kureyş ile anlaşma sağlamış ve Hayber'in fethinin yolu açılmıştır. Rasulullah ve ashabı, Medine'ye dönerken yolda Fetih suresi nazil olmuştur. İslam ordusu Medine'ye ulaşır ulaşmaz Hayber'e doğru yola çıkmıştır. Medine, coğrafi konum itibari ile Mekke ve Hayber'in ortasında kalmakta idi. Kureyşliler ve yahudiler ittifak halinde idi, bu yüzden Müslümanlar ne Mekke'ye nede Hayber'e doğru sefer düzenleyemiyordu bu madde ile bu ikilem kalkmıştır. Hayber'in fethinde hudeybiye o kadar önemlidir ki Hayber'den ele geçirilen ganimetler sadece Hudeybiye anlaşmasına katılanlar arasında taksim edilmiştir. Hayber'in fethi Hudeybiye anlaşmasının arkasındaki bir gizemdir ve Kureyşlilerin Müslümanlar ile anlaşma masasına oturmuş olmaları, güçlerinin artık kaybolmuş olduğunun bir göstergesidir. 20 yıllık kureyş sultanı bir anda yıkılmış son 3 yılda 100 kat mesafe alınmıştı Hudeybiye'de 1400 kişilik ordu çıkarabilen Müslümanlar, bir yıl sonra Mekke fethinde 10 bin, Tebuk seferinde 30 bin ve veda haccında 120 bin sayısına ulaşmıştır.

İslam tarihçileri tarafından Hudeybiye anlaşması şu şekilde anlatılır. "Hudeybiye anlaşmasından önce İslam tarihinde gerçekleşen zaferlerin hiç biri bu kadar görkemli olmamıştır"

Firmalar Bayilerini Teşvik Umreleri ile Ödüllendiriyor

Uzmanlar yerli ve yabancı şirketlerin, satış grafiğini yükseltmek için başarılı bayilerine yönelik özendirme amaçlı geziler düzenlediğine dikkat çekiyor. Son dönemde firmalar satışlarını arttırmak için cazip hediyeler ve indirimler içeren kampanyalar düzenlemektedir. Tabi ki bu kampanyalar arasına umre seyahatini de kattılar. Umre son yıllarda tercih edilen seyahat türleri arasında üst sıralara tırmanmıştır.

Bu Firmalar her bayisini umreye götürmüyor. Sadece belirli bir ciro hedefinin üzerine çıkan ya da satış grafiği yüksek olan başarılı bayiler kutsal topraklara gitme imkanına sahip oluyor. Ayrıca şirket içinde görev yapan başarılı çalışanlar da umre ile ödüllendiriliyor. Umre programlarına en çok ilgiyi kimya, elektrik, otomotiv, enerji ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalar gösteriyor. Türkiye de 2013 yılında yaklaşık olarak 450 bin kişi umre seyahatini tercih etmiştir. İkrâm Turizm ise kurulduğu günden bugüne kadar 200 binin üzerinde umre misafirine hizmet vermiştir.

Günümüzün Gezinleri Artık Umre Yolcusu Oldular...

Kâbe'ye en büyük ilgi ise gençlerden geliyor. Defalarca Avrupa'yı görmüş yeni kuşak gençler sadece merak ettiği için umreye gitmek istiyor. Belki bazıları namaz kılmayı dahi bilmiyorlar. Ama Kâbe'yi çok merak ediyorlar oysa eskiden hac ve umre denilince İslami kesim akla gelirdi. Son zamanlarda umre yapanların sayısı hacca gidenleri geçti.

Umre

"Belirli bir zamana bağlı olmaksızın ihrama girerek Kabe'yi tavaf etmek, Safa ile Merve arasında sa'y yapmak ve tıraş olup ihramdan çıkmaktan" ibaret. Hz. Peygamber şöyle diyor: Umre, diğer umre ile

Neden hac değil de umre?

Diyanet İşleri Başkanlığının yaptığı bir açıklamaya göre; Diğer Müslüman ülkelere oranla bizim umreci sayımız çok daha az. Sayımız çok daha az. Büyük artış gibi görünen umreci sayılarımız diğer ülkelere oranla normalin de altındadır. Televizyonların Kutsal topraklardan yaptığı yayınlar insanların manevi hislerine tercüman oluyor. Ayrıca Hac ibadetinin şartları ağırdır, mesuliyetlidir. Kişi umre ziyareti ile hayat çizgisinin değişmeyeceğini düşünür. Bu nedenle de genç kesimin son yıllardaki ilgisi daha çok umreye yoğunlaşmıştır.

Ekonomi ve siyasî belirsizlik umreye olan talebi etkiledi

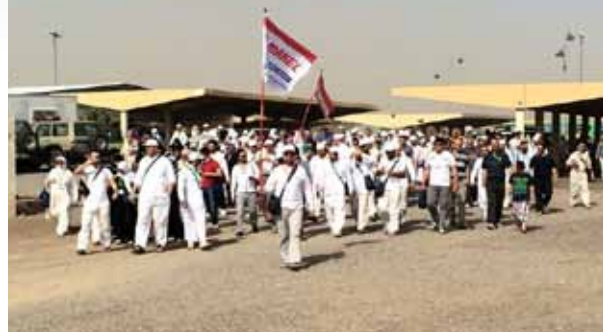
İkrâm Turizm Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Özkaymaz firmaların bayilerini motive etmek için düzenlediği organizasyonlar arasında umre seyahatinin ön plana çıktığını söylerken şu bilgileri paylaştı: "Özellikle son yıllarda umreye ilgi çok arttı. Umreye olan bu ilginin artmasında son yıllarda dini değerlerin ön plana çıkmasının yanı sıra, firmaların bayilerini özel organizasyonlar ile kutsal topraklara umre yapmak üzere göndermeyi vadetmesi de etkili oluyor." 2013 yılında yaklaşık 15 bin kişiyi umreye götüren Ekrem Turizm Genel Müdürü İbrahim Çetin, ekonomik ve siyasi olaylar ile Kabe genişletme çalışmalarının umreye olan talebi de etkilediğini belirtiyor. Çetin, "Özellikle Ramazan umresi için konulan kota uygulaması umre taleplerinde de azalmaya neden oldu" dedi.

2001 yılındaki ekonomik kriz döneminden itibaren milli gelirdeki büyümeye bağlı olarak ekonomik refah seviyesinin de yükselmesi umreye olan ilginin artmasını sağladı.

Atasay Kuyumculuk, çalışanlarını ve dostlarını bir Umre gezisinde daha bir araya getirdi.

Makel Şirketler Grubu Beraat kandili geleneksel Umre seyahati

Hakan Plastik bayileri umre seyahatinde bir araya geldi.

Baymak bayileri geleneksel umre seyahati

İkram Turizm; Kurulduğu günden beri amatör ruhu hiç kaybetmeden misafirlerine hizmet etmeyi kendine düstur edinmiştir. Kutsal topraklara götürdüğü hacı ve umrecilere Allah'ın misafirleri gözü ile bakmakta ve o topraklara gidenlere hizmet etmeyi bir şeref saymaktadır. Hedefleri kaliteli, ve her zaman hatırlanacak bir hizmet sunmaktır. Çalışma tarzı sağlamcı ve dinamikdir. Misafirlerinin memnuniyetine çok değer verir.

Hizmet verdiği bütün misafirleri memnun kalacak şekilde seyahatlerini tamamlamalarını sağlamayı hedefler. Hatırlanacak kadar özel, Kur'an ve sünnete uygun, aynı zamanda geleneklere sadık bir umre ve hac ibadeti yapmanızı sağlamak da amaçlarındandır.

Özellikle konusunda uzmanı olduğu bir alan var. **"Umre ve Hac"**

Bizden Haberler...

Berat Kandili'nde Müzdelife'de Piknik

Berat kandili'nde yüzlerce umrecimiz, ziyaret yerlerini gezdikten sonra Müzdelife'de piknik etkinliğimize katıldılar.

Miraç'ta Medine'deyiz...

Miraç kandili'nde Medine ziyaretleri akşam üzeri gerçekleşti. Ömer Döngeloğlu hocamız eşliğinde gerçekleşen umre ziyaretlerine umrecilerimiz yoğun bir katılım gerçekleştirdi.

**Başımız
Sağ olsun...**

Kurucu ortağımız ve yönetim kurulu üyesi
HATİCE BAŞAK hanımefendi 25.06.2020 tarihinde
kendisine Allah'tan rahmet, geri

Balkanları Ziyaret ettik...

Osmanlı coğrafyasını ve ecdadımızın mirasını yeniden görmek, oradaki kardeşlerimizi kucaklamak için düzenlediğimiz Balkan turlarımıza katılım güzeldi. Misafirlerimizin turlarımızdan duyduğu memnuniyet ve yeniden gelmek istemeleri Balkan coğrafyasının güzelliğini ortaya seriyor.

Endülüs'ü Ziyaret ettik...

İkram Turizm 16 – 21 Mayıs tarihleri arasında 35 kişinin katılımı ile 5 günlük bir Endülüs turu düzenledi. Endülüs turumuza katılanlar arasında bayan eczacılar grubu ve Aydos yardımlaşma derneği üyeleri göze çarptı.

ulu üyemiz, **RECEP METİN BAŞAK** bey'in eşi
14 çarşamba günü Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.
de kalan yakınlarına sabr-ı cemil niyaz ederiz.

İKRAM TURİZM
SEYAHAT AÇENTASI

EKREM TURİZM
SEYAHAT AÇENTASI

Yüreklerimiz Bayram Ola...

Tam bir ay boyunca, Mevlâ'mıza, normalde ettiğimizden daha fazla kulluk etme çabasında bulunduk. Ne kadar nasiplendiysek, o da yine Mevlâ'nın takdiri deyip boynumuzu bükeriz... O'ndan gelen her şeye razı gelir yüreklerimiz, ama istemekten de ar etmemeliyiz..

Kişi kuldan ziyade O'ndan istemeli. Aklına ne gelirse, neye ihtiyacı varsa istemeli... "Gökten zem-bille mi indirecek istediklerimizi?" Elbette hayır, O, sebepler halk eder, sebepler istediğini ayağına getirir kulcuğunun. Ama ille de O'ndan istemeli... Bir söz okumuştum bir zaman "Allah kıskançtır" deniyordu. Evet O, kulunun kendisinden başkasına boyun eğmesini istemez... Başka birini veya bir şeyi kendisinden çok sevmesini istemez... Çünkü O, her birimizi, tek tek, sanki en çok birimizi seviyormuş gibi sever. Ama bizler cüz'î akıllarımızla bunu kavramakta güçlük çekeriz ve verdiği sıkıntıları sevgisine yoramayız...

Şimdi ne yapmalı... Gelen bayramla, bayramlaşmış yüreklerle O'nun Rahmet kapısına yönelip dilen-meli... Öyle bir dilenmeli ki hem de, en çok istediğimiz şeyi O verene kadar kapısından ayrılmamalı... O ki verenlerin en merhametlisi, en

kudretlisi.. O dilemezse kimse kimseye selam bile veremezken, O dilediği takdirde dünyaları bile bağışlar sultanlar kölelerine... Yol da O'nun varlık da O'nunsa, bizler yalnızca yürümesine izin verdiği kadar yolcularız bu dünyada.. Dileriz dar yollarımızı genişletsin, yüreklerimizi genişletsin, rızıklarımızı genişletsin, dimağlarımızı genişletsin, ufuklarımızı genişletsin... Öyle sözlerle istemek nasip etsin ki, O'na da mutlaka vermek yakışsın sonunda ... Sevgili dostlarımız.. Mevlâ'mız bizleri sizlerle, iki cihanda da güzelliklerle buluştursun. Kâbe'de, Ravza'da buluştursun... Gönüllerimizde ulaşılamaz dediğimiz ne varsa nasip etsin... Unutulmasın ki, Onun ulaşamayacağı, ulaştıramayacağı bir şey yoktur.. Kalpleri evirip çeviren Sultanımız, sevdiğimiz yüreklerini bize döndürsün... Korktuklarımızdan esirgesin... Yalnızca kendisinden esirgeyip mahrum bırakmasın...

Aklımıza gelmeyen daha istediğimiz ne varsa, O yine kendine yakışır bir şekilde bizlere nasip etsin.. Selametle, yüreklerimiz bayram ola!!!

Zeynep Tipi

Herkes
Umreye
gitsin

www.herkesumreyegitsin.com

IKRAM
TURIZM

444 57 26

www.ikramturizm.com.tr

EKREM
TURIZM

0212 521 25 25

www.ekremturizm.com.tr

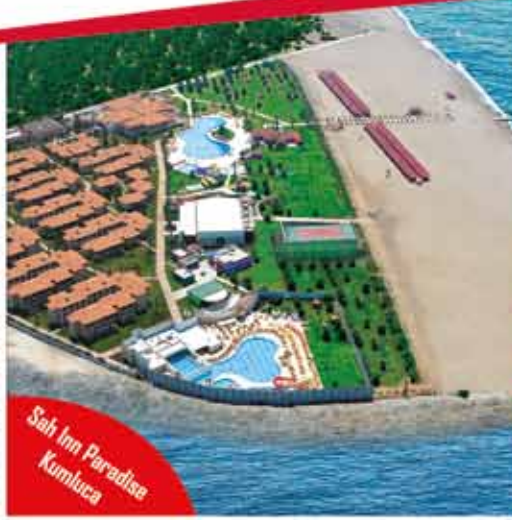

bizimotel

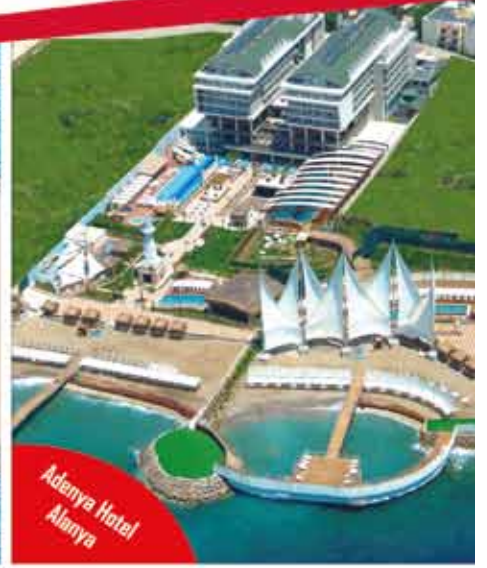
tatil otelleri

Bera Oteli
Alanya

Sah Inn Paradise
Kumluca

Adanya Hotel
Alanya

Sky Tower
Akçakoca

Club Familia
Çesme

Angel's Peninsula
Marmaris

Bay ve bayan havuzları ayrı
alkolsüz oteller sistemi

www.bizimotel.net

**BU YAZ TATILI
NEREDE YAPALIM**

 444 53 19

"Bizimotel sizin için" alternatifi bol tatil seçenekleri sunuyor. Ailece hassasiyetlerinize göre keyifli ve huzurlu bir tatil isterseniz simdiden yerinizi ayırtın...

**IKRAM
TURİZM**

Bizimotel bir
İkram Turizm
Kuruluşudur.